

w stanie wyższej konieczności. Taką instytucję prawną przewiduje art. 16 kodeksu wykroczeń pozwalając w obliczu niebezpieczeństwa na ratowanie jednego dobra prawnego przez poświęcenie innego, ale pod dwoma warunkami:

1) niebezpieczeństwa nie można inaczej uniknąć (warunek subsydiarności),

2) dobro poświęcone nie przedstawia wartości oczywiście większej niż dobro ratowane (warunek proporcjonalności).

Aby uniknąć odpowiedzialności za wykroczenie z art. 131 pkt 12 ustawy o ochronie przyrody rybak musiałby udowodnić, że pozostawienie roślinności zagraża jakiemuś dobru (zdrowiu człowieka ze względu na kleszcze bądź racjonalnej gospodarce rybackiej ze względu na zachwaszczenie) i tego niebezpieczeństwa nie można było uniknąć inaczej niż przez wypalenie owej roślinności. Przeprowadzenie takiego dowodu wydaje mi się niemożliwe, a innej możliwości uniknięcia odpowiedzialności nie widzę.

Wojciech Radecki

Zbiory Biblioteki IRS ♦ Zbiory Biblioteki IRS ♦ Zbiory Biblioteki IRS

Nabytki Biblioteki IRS w Olsztynie

Poniżej przedstawiono listę tytułów książek zagranicznych, które wzbogaciły zbiory Biblioteki Instytutu Rybactwa Śródlądowego o pozycje nabyte w latach 2004-2008 (co nie jest równoznaczne z rokiem wydania). Pochodziły one z zakupów, wymiany z innymi ośrodkami oraz darów. Pracownicy IRS mogli wcześniej zapoznać się z tą listą za pośrednictwem internetu.

Poprzednie zestawienie zagranicznych nabytków Biblioteki Instytutu Rybactwa Śródlądowego, które zasilily księgozbiór w latach 1999-2003 opublikowano w Komunikatach Rybackich 2003, nr 4: 30-32. Książki wydane w Polsce są opracowywane do bazy SIGŻ oraz w postaci monografii: Bibliografia limnologiczno-rybacka – Polskie wydawnictwa książkowe. Ostatnia Bibliografia zawierała opis książek wydanych w latach 2003-2005; następna będzie obejmowała lata 2006-2008.

Altukhov Ju.P., Salmenkova E.A., Omelcenko V.T.: **Populacionnaja genetyka lososevykh ryb.** Moskwa: Nauka, 1997, 285 s. ISBN 5-02-005218-3 sygn. 15111

Aquaculture 2004. Aquaculture – An Ecologically Sustainable and Profitable Venture. Honolulu: World Aquaculture Society, 2004, 708 s. sygn. 15102

Bagliniere J.L., Maisse G.: **Biology and Ecology of the Brown Sea Trout.** Berlin, Heidelberg, New York: Springer, 1999, 286 s. ISBN 1-85233-117-8 sygn. 15069

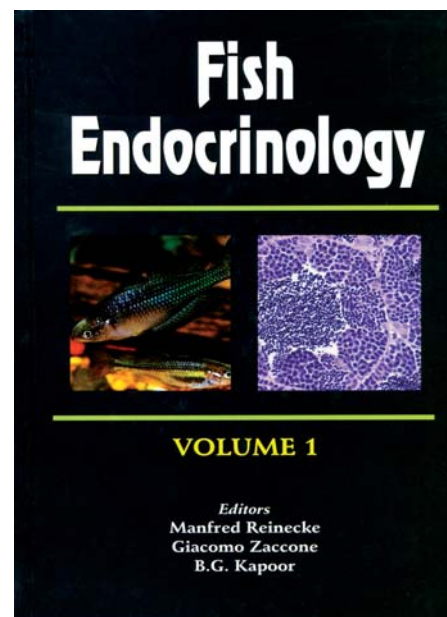
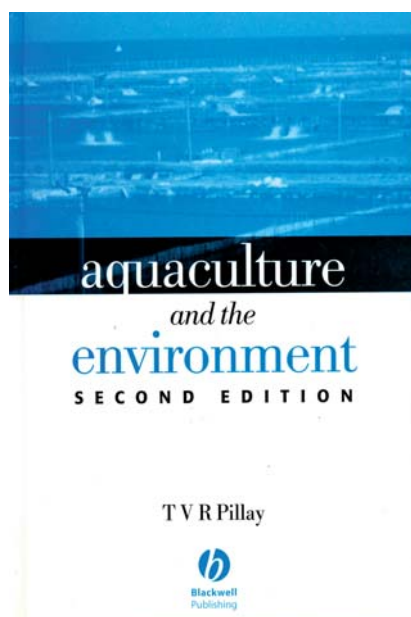
Beaumont A.R., Hoare K.: **Biotechnology and Genetics in Fisheries and Aquaculture.** Oxford: Blackwell Science, 2003, 158 s. ISBN 0-632-05515-4 sygn. 15081

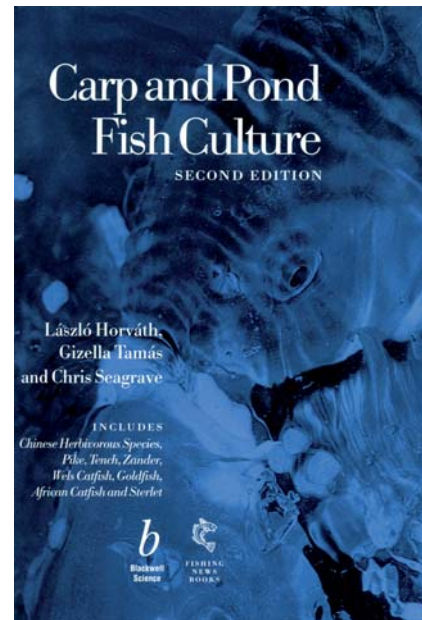
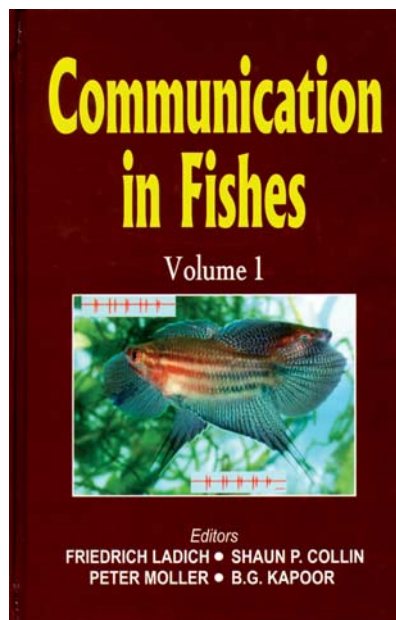
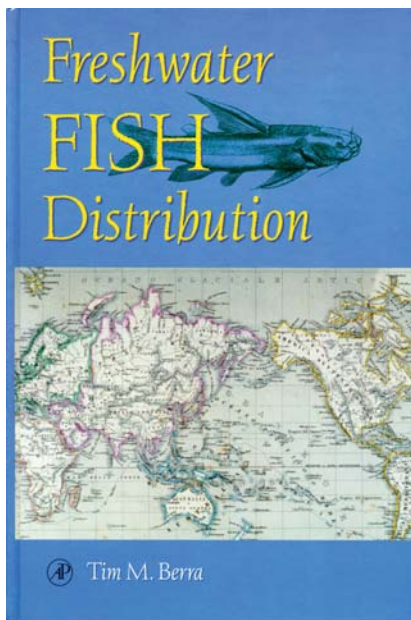
Behnke R.J.: **Trout and Salmon of North America.** New York: The Free Press, 2002, 359 s. ISBN 0-7432-2220-2 sygn. 15084

Bogeruk A.K., Maslova N.I.: **Rybovodno-biologiceskaja ocenka produktivnykh kacestv plemennykh ryb. Na primere karpa.** Moskwa: FGNU "Rosinformagrotekh", 2002, 185 s. ISBN 5-7367-0356-4 sygn. 15104

Branson E.J.: **Fish Welfare.** Oxford: Blackwell Publishing, 2008, 300 s. ISBN 978-14051-4629-6 sygn. 15641

Datlov M.A.: **Ryby Ladozhskogo ozera.** Petrozavodsk: Karelskij Nauchnyj Centr RAN, 2002, 280 s. ISBN 5-9274-0080-9 sygn. 15121

- Dekker W.: **Report of the Workshop on National Data Collection for the European Eel.** Sanga Seby: Fiskeriverket, **2005**, 270 s. sygn. 15399
- Dussart B., Defaye D.: **World directory of Crustacea Copepoda of Inland Waters. I. Calaniformes.** Leiden: Backhuys Publishers, **2002**, 276 s. ISBN 90-5782-108-7 sygn. 15073
- Ekologo-funkcionalni ta faunisticni aspekti doslidzhennja moljuskiv, ikh rol u bioindikacii stanu navkoliscn ogo seredovisca.** Zhitomir: Volin, **2004**, 270 s. ISBN 966-690-068-8 sygn. 15103
- Gessner J. i in.: **Wiedereinburgerung der Store (*Acipenser sturio* L. und *A. oxyrinchus* Mitchill) in Deutschland.** Bonn: Bundesamt fuer Naturschutz, **2005**, 150 s. sygn. 15282
- Gessner J., Ritterhoff J.: **Species Differentiation and Population Identification in the Sturgeons *Acipenser sturio* L. and *Acipenser oxyrinchus*.** Bonn: Bundesamt fuer Naturschutz, **2004**, 122 s. sygn. 15171
- Horvath L., Tamas G., Seagrave C.: **Carp and Pond Fish Culture.** Oxford: Blackwell Science, **2002**, 170 s. ISBN 0-85238-282-0 sygn. 15457
- International symposium on Assessing the ecological status of rivers, lakes and transitional waters.** Cottingham: Hull International Fisheries Institute, **2005**, 61 s. sygn. 15400
- IX Ceska Ichtyologicka Konference.** Vodnany: Jihoceska univerzita v Ceskych Budejovicich, **2006**, 188 s. ISBN 80-85887-57-6 sygn. 15408
- Jungwirth M. i in.: **Angewandte Fischokologie an Fliessgewassern.** Wien: Facultas, **2003**, 547 s. ISBN 3-8252-2113-X sygn. 15210
- Kaufmann Z.S.: **Proishoshdenie bioty kontinentalnyh vodoemov.** Petrozavodsk: Karelskij Nauchnyj Centr RAN, **2005**, 258 s. ISBN 5-9274-0177-5 sygn. 15401
- Komarek J., Anagnostidis K.: **Susswasserflora von Mitteleuropa. Band 19/2 Cyanoprokaryota. 2. Teil/2nd Part: Oscillatoriales.** Munchen: Elsevier, **2005**, 759 s. ISBN 3-8274-0919-5 sygn. 15251
- Kottelat M., Freyhof J.: **Handbook of European Freshwater Fishes.** Cornol, Berlin: Kottelat Freyhof, **2007**, 646 s. ISBN 978-2-8399-0298-4 sygn. 15607
- Kunz Y.W.: **Developmental Biology of Teleost Fishes.** Dordrecht: Springer, **2004**, 636 s. ISBN 1-40207299679 sygn. 15178
- Ladich F., Collin S.P., Moller P., Kapoor B.G.: **Communication in Fishes.** Enfield: Science Publishers, **2006**, vol.1: s. 1-278, ISBN 1-57808-405-9, vol.2: s. 279-880, ISBN 1-57808-406-7 sygn. 15570/1,2
- Lekang O.-I.: **Aquaculture Engineering.** Oxford: Blackwell Publishing, **2007**, 340 s. ISBN 978-1-4051-2610-6 sygn. 15491
- Lobcenko V., Trombickij I., Mosu A., Curkan A.: **Sohranenie redkikh i iscezausih vidov ryb Moldovy: Umbra krameri Walbaum i drugie.** Kishinev: Biotica, **2003**, 59 s. ISBN 9975-78-235-3 sygn. 15108
- Maitland P.S.: **Keys to the Freshwater Fish of Britain and Ireland, with Notes on their Distribution and Ecology.** Ambleside: Freshwater Biological Association, **2004**, 248 s. ISBN 0-900386-71-1 sygn. 15170
- Moravec F.: **Dracunculoid and anguillicoloid nematodes parasitic in vertebrates.** Praha: Academia, **2006**, 636 s. ISBN 80-200-1431-4 sygn. 15691
- Nelson J.S.: **Fishes of the World. Fourth Edition.** Hoboken: John Wiley and Sons, **2006**, 601 s. ISBN 0-471-25031-7 sygn. 15415
- Nemova N.N., Vysockaa R.U.: **Vnutrikletocnye proteoliticeskie fermenty u ryb.** Moskva: Nauka, **2004**, 215 s. ISBN 5-02-032891-X sygn. 15402
- Nogrady T., Segers H.: **Rotifera. Volume 6: Asplanchnidae, Gastro-podidae, Lindiidae, Microcodidae, Synchaetidae, Trochospaeridae.** Leiden: Backhuys Publishers, **2002**, 264 s. ISBN 90-5782-111-7 sygn. 15074
- Pillay T.V.R.: **Aquaculture and the Environment.** Oxford: Blackwell Publishing, **2004**, 196 s. ISBN 1-405-10167-9 sygn. 15458
- Problemy akvakultury i funkcionirovanija vodnykh ekosistem. Materialy Mezhdunarodnoj nauchno-prakticeskoj konferencii molodykh ucenykh.** Kiev: Ukrainskaja akademija agrarnykh nauk, **2002**, 216 s. sygn. 15109
- Prytkova M.A.: **Nauchnye osnovy i metody vosstanovlenija ozernyh ehkossistem pri raznyh vidah antropogennogo vozdejstvia.** Sankt-Peterburg: Nauka, **2002**, 146 s. ISBN 5-02-024995-5 sygn. 15117

- Reakcja immunnej systemy ryb na zagrządzenie wody toksikantami i zakislenie srody.** Moskwa: Nauka, **2001**, 126 s. ISBN 5-02-005196-9 sygn. 15105
- Reinecke M., Zacccone G., Kapoor B.G.: **Fish endocrinology.** Enfield: Science Publishers, **2006**, vol.1: s. 1-440, ISBN 1-57808-414-8, vol.2: s. 443-871, ISBN 1-57808-415-6 sygn. 15567/1,2
- Ruban G.I.: **Sibirskij osetr Acipenser baeri Brandt (struktura vida i ehkologia).** Moskwa: GEOS, **1999**, 235 s. ISBN 5-89118-117-7 sygn. 15118
- Simmonds J., MacLennan D.: **Fisheries Acoustics: theory and practice.** Oxford: Blackwell Science, **2005**, 437 s. ISBN 0-632-05994-X sygn. 15433
- Sloman K.A., Wilson R.W., Balshine S.: **Behaviour and Physiology of Fish.** Amsterdam: Elsevier/Academic Press, **2006**, 480 s. ISBN 978-0-350448-7 sygn. 15438
- Smetanin M.M.: **Statisticheskie metody v ehkologii ryb.** Borok: RAN, **2003**, 197 s. ISBN 5-88697-6 sygn. 15115
- Sovremennaa ehkologiceskaa situacia v Rybinskom i Gorkovskom vodohranilisczah: sostoanie biologiceskih soobscestv i perspektivy ryborazvedenia.** Aroszlav: RAN, **2000**, 283 s. ISBN 5-230-18420-5 sygn. 15113
- Spedicato M.T., Lembo G., Marmulla G.: **Aquatic telemetry: advances and applications. Proceedings of the Fifth Conference on Fish Telemetry held in Europe.** Rome: FAO/COISPA, **2005**, 295 s. ISBN 92-5-105301-4 sygn. 15409
- The Freshwater Fishes of Europe. Vol. 5/II Cyprinidae 2 Part II: Barbus** ed. Banarescu P.M., Bogutskaya N.G. Wiebelsheim: Aula Verlag, **2003**, 454 s. ISBN 3-89103-659-6 sygn. 13631
- The Freshwater Fishes of Europe. Vol. 8/1 Mugilidae, Atherinidae, Atherinopsidae, Blenniidae, Odontobutidae, Gobiidae.** ed. Miller P.J. Wiebelsheim: Aula Verlag, **2003**, 404 s. ISBN 3-89104-668-5 sygn. 13631
- The Freshwater Fishes of Europe. Vol. 8/II Gobiidae** ed. Miller P.J. Wiebelsheim: Aula Verlag, **2004**, 477 s. ISBN 3-89104-669-3 sygn. 13631
- VII Ceska Ichthyologicka Konference.** Vodnany: Jihoceska univerzita v Ceskych Budejovicich, **2004**, 300 s. ISBN 80-85887-50-9 sygn. 15101
- Vinogradov G.A.: **Processy ionnoj regulacii u presnovodnyh ryb i bespozvonocnyh.** Moskwa: Nauka, **2000**, 215 s. ISBN 5-02-005206-X sygn. 15119
- Virbickas J.: **Zuvu pavadinimu zodynas. Vocabularium nominum piscium. Dictionary of fishes names. Slovar nazvanij ryb.** Vilnius: Vilniaus universiteto Ekologijos institutas, **2005**, 631 s. ISBN 9986-443-32-6 sygn. 15394
- Watson R.: **Salmon, trout [and] charr of the world. A fisherman's natural history.** Shrewsbury: Swan Hill, **1999**, 312 s. ISBN 1 85310 888 X sygn. 15122
- Wood T.S., Okamura B.: **A New Key to the Freshwater Bryozoans of Britain, Ireland and Continental Europe with Notes on their Ecology.** Ambleside: Freshwater Biological Association, **2005**, 113 s. ISBN 0-900386-72-X sygn. 15384

Barbara Samulowska-Dramińska

Konferencje ♦ Seminaria ♦ Targi ♦ Wystawy ♦ Spotkania ♦ Zjazdy

I Międzynarodowe Targi Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki w Kielcach

W dniach 17-19 kwietnia 2009 roku Kielce były gospodarzem dużej imprezy targowej, która w zamyśle organizatorów ma być stałą, coroczną ofertą promocji turystyki wiejskiej, pomyślanej jako szansa na rozwój lokalnej przedsiębiorczości. W targach uczestniczyło około 80 wystawców, nie tylko z Polski, lecz także z Europy Wschodniej. Bardzo ciekawą ofertę turystyczną, produktów lokalnych, kuchni regionalnej, wyrobów rzemiosła, folkloru, tradycji i obyczajów zaprezentowały wszystkie województwa. Szczególnie barwne i ciekawe były stoiska Lokalnych Grup Działania odpowiedzialnych za tworzenie strategii rozwoju lokalnego oraz realizację tej strategii.

Podczas trwania Targów odbyła się dwudniowa Międzynarodowa Konferencja pod hasłem „Perspektywy rozwoju i promocji turystyki wiejskiej i agroturystyki w Polsce”, w której wzięło udział ponad 300 osób, w tym około 30 gości z zagranicy.

Instytut Rybactwa Śródlądowego był jednym z trzech instytutów branżowych poproszonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zorganizowanie stoiska w pawilonie Ministerstwa. Oprócz naszego Instytutu prezentował się także Instytut Sadownictwa i Kwaciarnictwa oraz Instytut Warzywnictwa. Ekspozycja stworzona wspólnie z Towarzystwem Promocji Ryb prezentowała się okazale i wzbudziła duże zainteresowanie zwiedzających, którzy mieli okazję zasięgnąć fachowych porad i nabyć literaturę wydaną przez IRS w Olsztynie.

W nowym Programie Operacyjnym „Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007-2013” przewidziano znaczące środki finansowe na działania w ramach Osi Priorytetowej 4 „Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa”. W ramach tego działania powstawać będą Lokalne Grupy Rybackie realizujące lokalne strategie rozwoju obszarów

rybackich. Grupy te powinny zostać wyłonione jeszcze w tym roku, sądząc po zainteresowaniu sektora akwakultury, działania będą obejmować znaczące obszary śródlądowe.

Kolejne przyszłoroczne Targi mogą i powinny być doskonałym forum do zaprezentowania Lokalnych Grup Rybackich i wymiany doświadczeń.

Andrzej Lirski

Uczniowie Profesora Sakowicza

„Właściwie rzecz biorąc...” jak mawiał Profesor, to wszyscy jesteśmy jego uczniami albo uczniami jego uczniów. W każdym z nas pozostał jego ślad. Powtarzamy jego powiedzenia, wracamy do jego prac i książek, wspominamy wydarzenia i sytuacje z nim związane.

Trudno uwierzyć, że to już czterdzieści lat minęło od śmierci Profesora, patrona naszego Instytutu. Rocznicą śmierci wypadła 28 kwietnia, ale odwiedziliśmy go następnego dnia. Grupka jego uczniów spotkała się pod kościołem Św. Karola Boromeusza na Powązkach. Pracownicy, byli pracownicy i emeryci Instytutu Rybactwa Śródlądowego odwiedzili Profesora, a po drodze tych jego

uczniów, którzy wcześniej dołączyli do niego. Wszędzie zostawialiśmy płonące znicze, a zabieraliśmy ze sobą wspomnienia.

Na grobie Profesora, w kwaterze 218, położyliśmy biało-czerwoną wiązanekę i jego zdjęcie. Zapaliliśmy znicze, powspominali, obejrzeni zdjęcia „wszystkich wspomniałych” z tamtych czasów, którzy z Nim pracowali. Zmówiliśmy „Wieczne odpoczywanie” i poszli dalej do jego pracowników, wychowanków, którzy są pochowani w pobliżu.

Do zobaczenia Panie Profesorze.

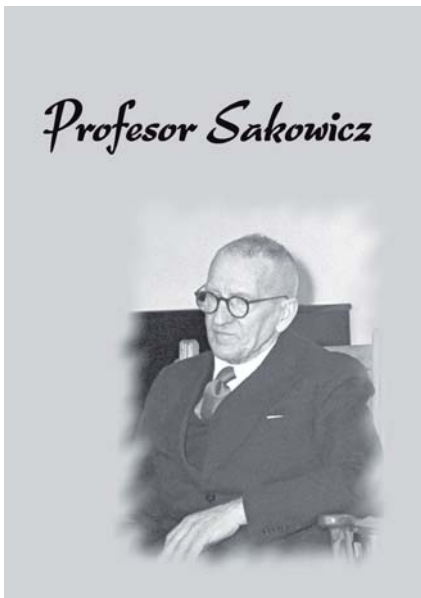
Zygmunt Okoniewski

Z inicjatywy dyrektora Instytutu Rybactwa Śródlądowego profesora dr. hab. Bogusława Zdanowskiego zebrano w postaci książki wspomnienia upamiętniające postać Profesora Sakowicza w 40 rocznicę śmierci.

„Lata mijają; z grona osób znających i pamiętających Profesora ubyło wielu – upłynęło już 40 lat odkąd nie ma

Go wśród nas. Niech te okruszki wspomnień jednym przypomną, a młodym może przybliżyć tę postać ...

Profesor Sakowicz

Tak, znany Profesora, jest patronem naszego Instytutu, w którego siedzibie pamiątkowa tablica przywołuje Jego imię – **człowieka wielkiego serca i rozumu...**

Profesor Sakowicz tworzył atmosferę Instytutu, atmosferę serdeczności, troszcząc się o wszystkich i wszystko. Troską swą stwarzał nieraz sytuacje zabawne, choć niekiedy nie każdego śmieszyć mogły..., ale na pewno przydawały barwności postaci Profesora. A bo też i z różnymi sprawami doń przychodzono ... mimo lat, jakie już upłynęły wiele anegdot nadal krąży wśród nas – i z biegiem lat niektóre bledną, a inne są coraz barwniejsze.

Wczesne lata pięćdziesiąte nie były łatwe. Do wielu z nieciekawą wówczas etykietą wyciągał serdecznie rękę i zatrudniał w Instytucie. A kiedy nastał Październik'56, już u jego progu publicznie wystąpił o potrzebę zmian i naprawę kraju.

Czcząc pamięć Profesora Instytut Rybactwa Śródlądowego w 1987 roku został nazwany Jego imieniem. Po raz pierwszy propozycja uznania Profesora za patrona Instytutu przedstawiona była na Zjeździe Sekcji Rybackiej Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Rolnictwa – SITR-NOT 11 grudnia 1981 roku (!).

Uczniowie, wychowankowie i współpracownicy pamiętają Go i dają temu wyraz aranżując przedsięwzięcia przywołujące pamięć o Nim. I tak w latach siedemdziesiątych funkcjonowało stypendium im. Profesora Sakowicza. Fundusz stypendialny tworzyły dobrowolne składki braci rybackiej – skromna pomoc finansowa udzielana była studentom i uczniom szkół rybackich.

W 50. rocznicę powstania Instytutu ustanowiony został Medal Profesora Stanisława Korwin-Sakowicza – inicjatorami byli Jego studenci pierwszych roczników Wydziału Rybackiego kortowskiej uczelni. Kapitułą Medalu tworzą prawie wyłącznie uczniowie profesora. Medal nadawany jest osobom i instytucjom szczególnie zasłużonym sprawie rybactwa śródlądowego.

Pamiętając Profesora, Jego skromność i nieubieganie się o zaszczyty – na pewno swoim kresowym zaśpiewem rzekłby: **właściwie rzecz biorąc, to mnie się takie admiracje nie należą ...**

Odeszli...

Mgr inż. Franciszek Chrzanowski 02.10.1912 r. – 26.04.2009 r.

Urodził się 2 października 1912 r. w Zaklikowie (woj. podkarpackie), gdzie ukończył szkołę powszechną. Po ukończeniu gimnazjum w Chełmie Lubelskim rozpoczął studia na SGGW w Warszawie specjalizując się w zakresie ichtiologii i rybactwa. Studia ukończył 3 listopada 1938 r. przedstawiając pracę dyplomową „Typy przyrostowe sielawy kilku jezior Suwalszczyzny”.

Po skończeniu studiów rozpoczął pracę w Oddziale Rybactwa Instytutu Badawczego Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie. Wybuch wojny 1 września

1939 r. przerwał pracę i dalsze plany naukowe, zniweczył planowany wyjazd do Szwajcarii do prof. Waglera na studia nad sielawą z Jeziora Bodeńskiego.

W wojnie jako pchor. artylerzysta brał udział w obronie Włodzimierza. Podczas okupacji dwukrotnie aresztowany przez gestapo. Po drugim aresztowaniu osadzony na Zamku w Lublinie.

Po wojnie przybył do Gdańska, gdzie przez 2 lata pracuje w gimnazjum jako wykładowca biologii. W szkole tej organizuje bibliotekę i drużynę harcerską. 20 maja 1946 rozpoczął pracę w Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku jako wojewódzki inspektor rybactwa, gdzie nieprzerwanie pracował przez 31 lat. W latach 1977-1982 pracował w Państwowym Gospodarstwie Rybackim w wymiarze połowy etatu.

Początek pracy w charakterze inspektora rybackiego wymagał rozwiązania wielu problemów organizacyjno-administracyjnych m.in.

pochłonęła go organizacja obwodów rybackich. Podjęcie się tej pracy wymagało doskonałej znajomości terenu, o czym mieliśmy okazję przekonać się w dyskusjach nad szczegółami organizacyjnymi rybackstwa. Doskonała znajomość terenu i problemów rybackich ułatwiły tworzenie obrębów ochronnych. Pochłonęły go sprawy organizacyjne rybackstwa gdańskiego, organizował przetargi na użytkowanie obwodów rybackich.

Swoją wiedzę przekazywał na kursach szkoleniowych dla użytkowników rybackich jezior i rzek. Przy współudziale Izby Rolniczych obok wspomnianych kursów prowadził szkolenia, których celem było podniesienie wiedzy rybackiej i osiągnięcie wiedzy umożliwiającej otrzymanie dyplomu mistrza rybackiego lub starszego rybaka.

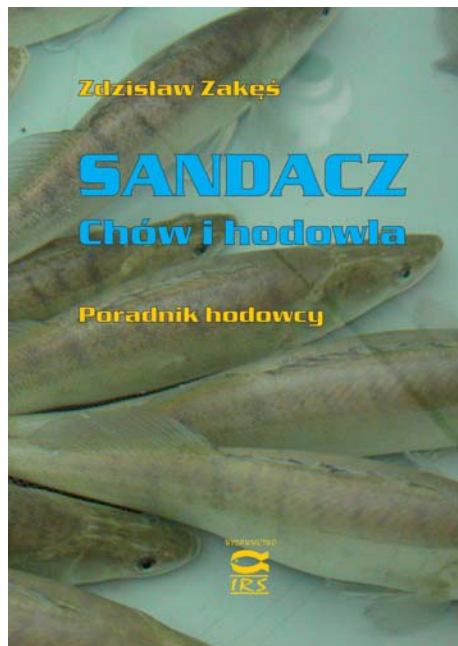
Był bardzo zaangażowany w szerzenie wiedzy rybackiej wśród prywatnych hodowców. Z jego inicjatywy utworzono Gdańskie Zrzeszenie Producentów Ryb. Członkom tego towarzystwa zawsze służył radą i pomocą. Stąd się wzięło określenie go „Królem Chłopków”, określenie, które sobie cenił. Z tego okresu pochodzi opracowanie „Jak zwiększyć produkcję w wodach chłopskich”.

Zaangażowany był w organizację budowy ośrodków zarybieniowych w województwie gdańskim

- Terenowej Pracowni Rzecznej Instytutu Rybackstwa Śródlądowego w Dolinie Radości w Gdańsku Oliwie

Nowości Wydawnictwa IRS ♦ Nowości Wydawnictwa IRS

Zdzisław Zakęś – Sandacz. Chów i hodowla. Poradnik hodowcy – Wyd. IRS, 2009, s. 203, oprawa twarda, szyta, ilustracje i zdjęcia - kolor, cena 50 zł

Pomimo dość długiego okresu, jaki upłynął od pierwszych udokumentowanych prób sztucznego rozrodu sandacza, jeszcze do początku lat 90. ubiegłego stulecia stan wiedzy na ten temat oraz intensywnych, w pełni kontrolowanych metod produkcji materiału zarybieniowego nie został jednak istotnie poszerzony. Odnotować należy, że w okresie tym próby kontrolowanego rozrodzenia tego gatunku podejmowali zarówno naukowcy, jak i praktycy. Uzyskiwane wyniki, w znakomitej większości przypadków nie były zachęcające. Niewątpliwie, wśród przedstawicieli naszej rodzimej ichtiofauny sandacz należy do jednych z trudniejszych w chowie i hodowli, a przyczyn owych trudności należy szukać w specyficznych cechach jego biologii i niewystarczającym ich poznaniu. Badania przeprowadzone w ostatnich kilkunastu latach w Zakładzie Akwakultury Instytutu Rybackstwa Śródlądowego w Olsztynie (ZA IRS) pozwoliły na opracowanie sztucznego, stymulowanego hormonalnie rozrodu tego gatunku w stopniu na tyle zadowalającym, że metoda ta została już z powodzeniem wdrożona do praktyki rybackiej. Od kilku lat z sukcesem stosowana jest też metoda rozrodzenia pozasezonowego. Co ważne, oparta jest ona na tarlakah hodowlanych, podchowiwanych w zamkniętych obiegach wody (obiegach recyrkulacyjnych) już od wylęgu. Istotnym elementem metody sztucznego rozrodzenia sandacza było opanowanie procedury odklejania i inkubacji ikry

w aparatach wylęgarnicznych. Opracowana została również metoda intensywnego podchowu narybku letniego na paszach sztucznych (metoda ekstensywno-intensywna). W ostatnich latach została znacząco rozwinięta metoda intensywnego podchowu wylęgu w warunkach zamkniętych obiegów wody. Należy dodać, że w urządzeniach tego rodzaju możliwa jest również produkcja sandacza do wielkości konsumpcyjnej (masa ciała > 1 kg), a pierwsze farmy nastawione na produkcję tego gatunku rozpoczęły już swoją działalność w Holandii i Danii. Z uwagi na obserwowany w Polsce w ostatnich latach wzrost znaczenia zarybieni wód otwartych gatunkami drapieżnymi, w tym sandaczem, zwiększyło się zainteresowanie gospodarstw rybackich metodami umożliwiającymi zintensyfikowanie i zoptymalizowanie produkcji materiału zarybieniowego. Odnotować należy, że wzrost zainteresowania sandaczem dotyczy nie tylko krajów Europy Centralnej, w której był on zawsze doceniany przez rybaków, wędkarzy i konsumentów, ale również Europy Zachodniej. W efekcie pojawiło się szereg wartościowych informacji uzupełniających np. zagadnienie intensywnego żywienia tego gatunku. Bank danych o sztucznym rozrodzie i podchowcie został znacząco poszerzony przez praktyków rybackich rozradzających i produkujących materiał zarybieniowy sandacza. [ze Wstępu]

- Ośrodka Zarybieniowego w Rumi – zbudowanego do produkcji materiału zarybieniowego troci i pstrąga potokowego dla potrzeb zarybieniowych PZW
- Ośrodka Zarybieniowego w Kwidzynie dla Spółdzielni Rybackiej do produkcji smoltów troci.

Dzięki znakomitej znajomości terenu służył pomocą hodowcom prywatnym w poszukiwaniu terenów pod budowę gospodarstw.

Wspinała znajomość terenów rybackich – wód płynących i jezior, była podstawą do napisania „Przewodnika po wodach Pomorza Gdańskiego” wydane przez PZW w 1959 r.

Wniósł bardzo znaczny wkład w utworzenie Państwowego Gospodarstwa Rybackiego w Gdańsku. Bardzo aktywnie współpracował z Polskim Związkiem Wędkarskim. Obok wyżej wspomnianego „Przewodnika” był autorem artykułów w „Gospodarce Rybnej”, w „Wiadomościach Wędkarskich” czy w „Dzienniku Bałtyckim”.

Po przejściu na emeryturę żył problemami rybackimi, o czym mogliśmy się przekonać na regularnie odbywających się spotkaniach w jego mieszkaniu, nazywanych „herbatką u Franka”. Podczas tych spotkań zawsze wypytywał nas o aktualne problemy rybackie i przekazywał nam wiele anegdot ze swojego ciekawego życia.

Zegnamy Cię Franciszku
Koledzy i Przyjaciele